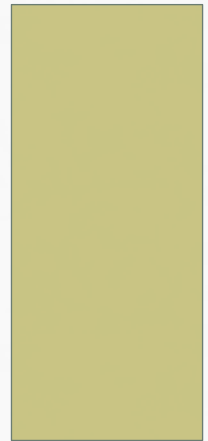

ร่างมาตรฐานความตกลงเพื่อการส่งเสริมและ คุ้มครองการลงทุน (Model BIT) ของไทย

นางเอกสิริ ปิณฑะรุจิ
รองอธิบดีกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

Model BIT ของไทยมาจากไหน?

- จัดทำเมื่อปี ๒๕๕๓ โดยได้รับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจาก United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD)
- เป็นไปตามกรอบการเจรจาความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน ระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา เมื่อกันยายน ๒๕๕๓ ภายใต้กรอบเจรจาตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๙๐ ในขณะนั้น
- ใช้อ้างอิงในการเจรจาจนปัจจุบัน
- ข้อมูล Model BIT ของไทย

ติดต่อ

กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

<http://www.mfa.go.th/business>

BITS ของไทยกับประเทศต่างๆ

- ไทยลงนาม BIT ฉบับแรกกับเยอรมนี เมื่อปี ๒๕๐๔
- ลงนามแล้ว ๔๑ ฉบับ และมีผลใช้บังคับแล้ว ๓๗ ฉบับ
- BITs ที่ลงนามแล้วแต่ยังไม่มีผลใช้บังคับ: รัสเซีย ทาจิกิสถาน แทนซาเนีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์
- FTA ๑๑ ฉบับ เฉพาะที่มีบทการคุ้มครองการลงทุน ๙ ฉบับ

ข้อมูลเพิ่มเติม www.mfa.go.th/business --> ความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

สรุปโครงสร้างร่างมาตรฐาน BIT

1. Preamble
2. Section 1: Definitions and Scope of Application
3. Section 2: Treatment and Protection of Investments
4. Section 3: Dispute Settlement Mechanism
5. Section 4: General Exceptions and Security Exceptions
6. Section 5: Institutional Mechanism
7. Final Provisions

PREAMBLE

- กำหนดวัตถุประสงค์จัดทำความตกลง
- ไม่ได้กำหนดพันธกรณี

SECTION 1: DEFINITIONS AND SCOPE OF APPLICATION

- นิยาม “การลงทุน” - กำหนดประเภทของการลงทุนที่ไทยมีนโยบายให้ความคุ้มครอง
 - Post-establishment
 - การลงทุนทางตรง (Foreign Direct Investment)
- นิยาม “นักลงทุน” ระบุการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ลงทุนประเภทใด

SECTION 2: TREATMENT AND PROTECTION OF INVESTMENTS

- พันธกรณีการปฏิบัติต่อการลงทุนและนักลงทุนเท่าเทียมกับคนชาติ (National Treatment - NT) และนักลงทุน/การลงทุนของประเทศที่สาม (Most Favoured Nations Treatment - MFN)
- พันธกรณีการปฏิบัติที่เป็นธรรมและเท่าเทียม (Fair and equitable treatment) และการให้ความคุ้มครองและความปลอดภัยอย่างเต็มที่ (Full protection and security)
- ข้อห้ามเวนคืนทรัพย์สินของนักลงทุน (Expropriation)

SECTION 2: TREATMENT AND PROTECTION OF INVESTMENTS

- พันธกรณีการประกันการโอนเงินทุนเข้า-ออกโดยเสรี (Free Transfer)
- พันธกรณีการจ่ายค่าชดเชยจากการสูญเสีย เนื่องจากเป็นปัจจัยทางการเมือง เช่น การประท้วง สงครามกลางเมือง จลาจล
- พันธกรณีเกี่ยวกับการสวมสิทธิ (Subrogation)

SECTION 3: DISPUTE SETTLEMENT MECHANISM

Investor-State Dispute Settlement (ISDS) Mechanism

- (๑) การกำหนดขอบข่ายพันธกรณีที่ใช้การระงับข้อพิพาท ISDS
- (๒) การกำหนดการฟ้องร้องเฉพาะข้อพิพาทที่เกิดขึ้นหลังจากความตกลงมีผลใช้บังคับ
- (๓) กระบวนการหารือก่อนเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาท
- (๔) ทางเลือกในการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาท (ศาลภายในประเทศ UNCITRAL, Additional Facilities ภายใต้ ICSID)
- (๕) ระยะเวลาในการนำข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาท (statute of limitation)
- (๖) ผลคำตัดสินของอนุญาโตตุลาการเป็นที่สุด

SECTION 3: DISPUTE SETTLEMENT MECHANISM

State-State Dispute Settlement (SSDS) Mechanism

- กลไกระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับรัฐ
- ใช้บังคับในขอบเขตกว้างกว่า ISDS
- ครอบคลุมทุกพันธกรณีภายใต้ BIT

SECTION 4: GENERAL EXCEPTIONS AND SECURITY EXCEPTIONS

- ใช้หลักการเดียวกับข้อยกเว้นภายใต้ข้อ XX ของ General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) ของ WTO
- ข้อยกเว้นเพื่อเหตุผลสาธารณะ เช่น สิ่งแวดล้อม สุขภาพสาธารณะ และความมั่นคง
- ระบุอยู่ใน FTA ทั่วไป

SECTION 5: INSTITUTIONAL MECHANISM

- กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารร่วม (Joint Committee)

SECTION 6: FINAL PROVISIONS

- การแก้ไขความตกลง
- การมีผลใช้บังคับ
- การยกเลิกความตกลงฯ

แนวโน้มสากลในการจัดทำ Model BIT ให้ทันสมัย

1. การระบุข้อความเกี่ยวกับการคงอำนาจในการออกนโยบายของ
รัฐในบทอารัมภบท (Right to Regulate)
2. กำหนดนิยามการลงทุนให้มีความชัดเจน
3. กำหนดพันธกรณีการคุ้มครองการลงทุนให้ชัดเจน เช่น ข้อบท
การเวนคืน ข้อบท FET

การปรับปรุง Model BIT

4. การระบุไม่ให้ข้อบท MFN ใช้กับการระงับข้อพิพาท
5. กำหนดหน้าที่นักลงทุนเกี่ยวกับ Corporate Social Responsibilities (CSR)
6. กำหนดกระบวนการใน ISDS อย่างชัดเจน โดยเน้นการระงับข้อพิพาททางเลือก และจัดการกับการฟ้องร้องที่ไม่มีมูล (frivolous claims)

ขอบคุณ